

Landskap: Småland. Upptecknat av: A. Lindahl.
Härad: Sunnerbo. Adress: Vättersnäs.
Socken: Angelstad. Berättat av: Gustav Johansson och
Johan Johansson, Bolmen.
Uppteckningsår: 1935. Född år i

Uppteckningen rör

En fisketur på Bolmen.

Skriv endast på denna sida!

15 sid.

5152

- 1 -

Fisketur på Bolmen.

1
LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV
—*—

Den 13 juli blev en klar och varm sommardag. Det hade åskat och regnat dagen innan, men nu var luften hög och ren - och fiskevädret kunde väl knappast vara bättre.

Eftermiddagen användes att göra i ordning nät och fiskegrejor, och dessutom letades det mask.

Att "leta mask" är ett kapitel för sig. Fjärdingsman "Leta mask". Johansson, som är gammal som fiskare har efter alla konstens regler lagat till ett prima maskställe bakom svinhuset. Över den mustiga jorden har han strött ut stickor och spån från stickebacken och blandat upp det hela med strö från kaninburarna. För fiskaren finns det minst fyra sorters mask. Det är först och främst de granna; röda aborrmaskarna", som är det bästa i maskväg att "mää" en krok med. "Duggmaskarna" äro för stora att meta på, och

5152

- 2 -

de bleka, vita gå nog an, men de äro ej bra. Så är det de "randiga". Dem skall man akta sig för, ty på dem vill fisken inte gärna ta. Fjärdingsman påstår att det är för att de luktar illa, ty det gör de faktiskt. Har man haft en i handen, så känner man odören av denna masksort långliga stunder efteråt.

Utom maskstället bakom svinhuset hemsöka vi ytterligare ett. Det består av en, på en skuggig och fuktig plats utlagd, något sur och något ruten säck. När man lyfter på den hänger masken fast i väven, och för övrigt finns det gott om mask alldeles uppe i jordytan.

På eftermiddagen lämna vi Skansen för att ge oss ut på "Storsjön". Sällskapet är tre man starkt. Det är fjärdingsman Johansson, Bolmen, och Gustav Johansson, från Ljungby. samt upptecknaren. Gustav Johansson är född i Tannåker och har några tiotal års erfarenhet av fisket

i Bolmen. I båten placeras korgen med näten, en plåthink med hål i locket, avsedd att förvara fisk i, masklådan, även den av plåt, fyra stycken långa metspön av bamburör. Dessutom finnas i båten sänken till näten, Dessa sänken utgörs av stenar, omkring vilka ett snöre bundits. Vakare, i Angelstad benämnda "vetar", fullständiga utrustningen.

Vi lägga ut. Framför oss ha vi ett par timmars rodd, innan vi nå Markesholmen, där vi skola lägga näten. Vi ro genom Bolmenviken, som med sina steniga stränder, kantade med täta vassruggar, erbjuder ypperliga metställen. Här och var har man lagt ut vasar. De markeras ibland med en "slätprick", men oftast är det endast den initierade, som med hjälp av märken på land eller dyl. kan ta reda på dem. Vid "Skäran", just innan man kommer ut i "Storsjön", finns ett par sådana vasar, som man sällan brukar behöva lämna utan en eller annan präktig aborre.

"Det enklaste sättet att göra en vase", säger Gustav Johansson, är att binda ihop ris till knippen, och förse dessa med sänken av stora stenar och sedan slänga hela rasket i sjön." Fjärdingsman brukar dock förfara på ett annat sätt. Fyra stycken granar, som han spetsat nedtill brukar han spika ihop med hjälp av långa raftar, så att de bilda en fyrsidig "korg". Ivarje hörn fastbindes en stor sten och hela "korgen" fylles med ris. Det hela bygges upp på isen under vintern eller vårvintern, och får antingen vid islossningen sjunka ned på botten av sin egen tyngd, eller också sågas det upp en vak, i vilken vassen skju tes ut.

En bit ute i "Storsjön" och ute "på djupet" invid Harholmarna skall finnas en präktig, gammal vase, där det endast går stora fiskar. Vid Harholmarna brukar man också med stor framgång fiska med näg.

Och så, när det talas om goda fiskeplatser, kommer "Brinkarna" givetvis fram. Runt hela Bolmen äro dessa brinkar kända och otaliga äro de historier om mängden av fisk, som där finnes. Även om där inte finns så mycket, som någon sade, att man får stå i fören och maka undan fisken med en stör för att båten ska komma fram. Det konstiga med "Brinkarna" är, att det inte finns någon utom en och annan av de gamle, som vet var de finns, och de ha märken på land att gå efter. Gustav Johansson talde om att "Brinkarna" är en sandrevel, " e li ", någonstans söder om Bolmsö. Men aborrarna där ska inte va lika de andra aborrarna i Bolmen utan mörkare och framför allt större. Det varvallt Gustav visste om "Brinkarna".

Efter någon timmes rodd äro vi framme vid Markesholmen där näten läggas. Vi binda ihop dem två och två. Med ett par följa vi en vassrugge för att sedan sticka av snett utåt, och med de andra inringas ett stengrund, och så var det klart att övergå till metningen vid Felix" strand, ett gammalt, beprövat

5152

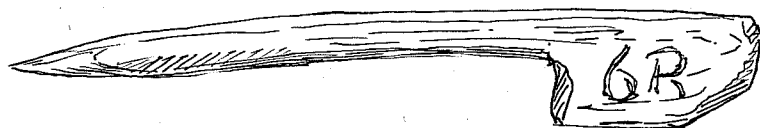
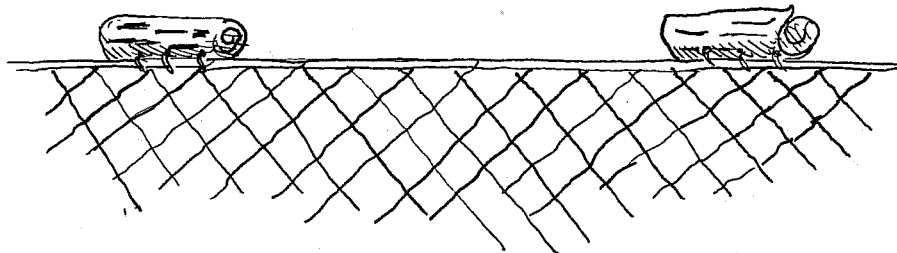
- 6n-

metställe. "Man ska spotta tre gånger på kroken, och då i
lovart; annar får man min skäck inte nån fisk" Och det var
kanske detta som gjorde att resultatet blev vad det blev.
Ett ~~sjuut~~tiotal goda ~~skax~~ "busar" allt som allt.

6

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

5152

L. 29 cm.

Flöten av björknäver samt nätsticka.

1911-1935

7

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

T.v. Ute på vattnet guppar vet^tarna.

T.H. Bolmens stränder med sten och vassruggar erbjuda ut-
sökta metställen. Foto fr. "Felix'strand".

9

5152

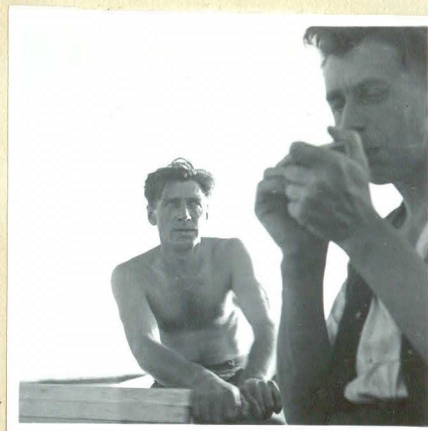
3.

Metning.

5152

10

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

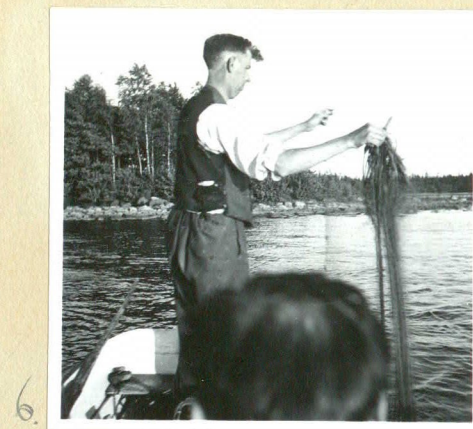
4

Gustav Johansson, Ljungby, och Johan Johansson, Bolmen

5152

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

11

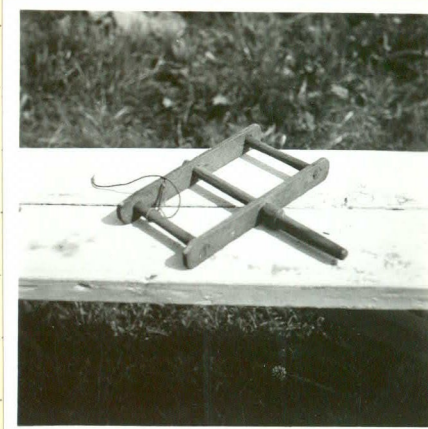
Näten läggs.

Omändringar: 7.

8.

9.

Vindor för revar och drag.

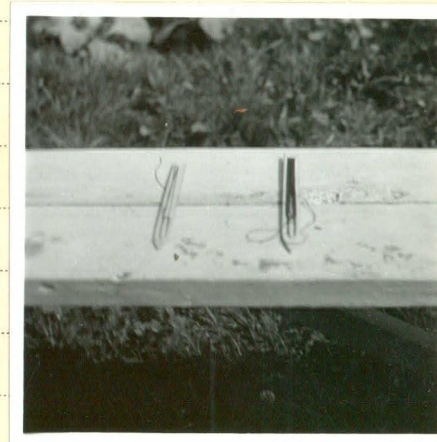
10.

Nät.

11.

Nät o. nätsticka.

12.

Nätnålar

Ant. av:

13

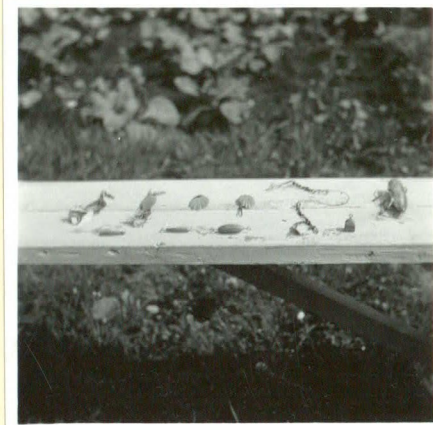
Fiskredskap.

Lillhäriga fjärdings-
man Johansson,
Shansen, Belmen.

LUNDS UNIVERSITETS

FOLKMINNESARKIV

5152

13.

"Blänken"

14.

Dragg o. pinkar.

H. Br. L. Djup Diam.

Ägare:

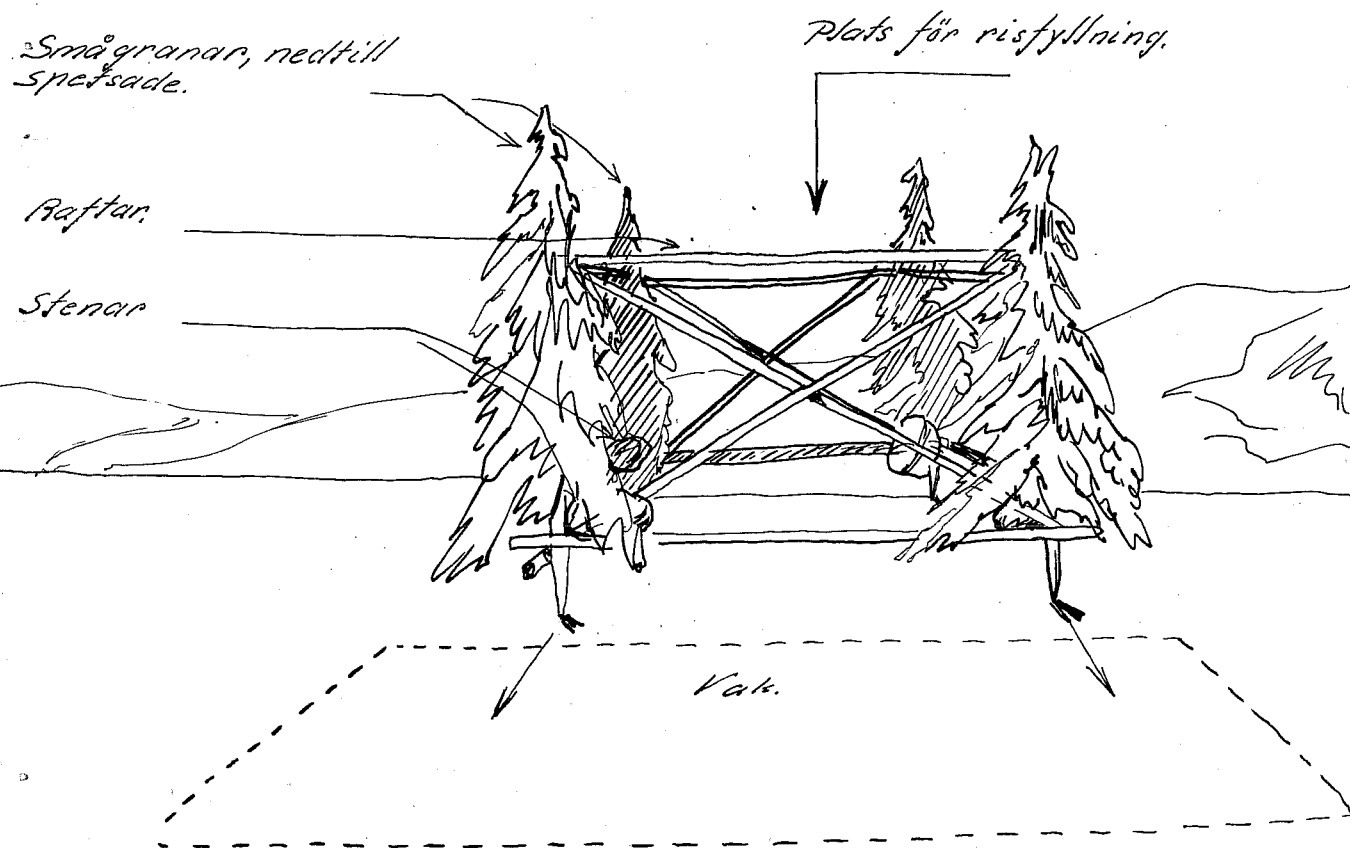
Negativ.

5152

Vasè. Skiss av ramställningen.
för risvase.

14

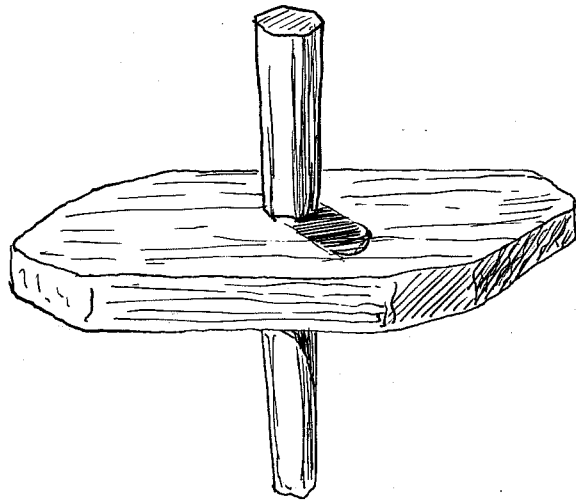
LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Skiss enligt beskrivning.
Ali-1435.

Skriv endast på denna sida!

5152

Fl. 1985.

"Vete" [plur. "vetar"]. Längd 24cm.

15

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Småland,
Sunnerbo hd.
Ängelstads sn.
Bolmen.
Skansen.